

Deegeli Ujság

Maonca, Neososeg és kiadóhivatal:
 NOVISAD, KRALJA PETRA UL. 30. I. EMELET
 Telefonszám: 21-37, éjjel 20-58
 ZUBOTICA, Kralja Aleksandra 9. Telefon 6-70

1931. évi április hó 24

PÉNTEK

XII. évfolyam

95. szám

Előfizetési ára: egy óra 40 dinár, három óra 120 dinár — Külföldön egy hónapra 50 dinár. — Egyes szám ára hétköznap 1.50 dinár, vasárnap 2 dinár
 Megjelenik hétfő kivételével mindennap reggel

Meghalt Hadzsics Sztevan hadseregtábornok

Egy hónapig volt beteg a nyugalmazott hadügyminiszter — Ma délután két óraker lesz a temetés

Futótüzként terjedt el tegnap reggel a fővárosban, hogy Hadzsics Sztevan hadseregtábornok, volt hadügyminiszter reggel 7 óra 20 perckor meghalt. A halálhír váratlanul érte és megdöbbentette nemcsak a főváros, hanem az egész ország lakosságát, mert bár Hadzsics tábornok egy hónapja betegeskedett, mégis az volt a remény, hogy a kiváló katoná megbirkózik a súlyos betegséggel.

Az utóbbi napokban Hadzsics tábornok könnyebben érezte magát. Pravoszlav nagy-pénteken fel is kelt ágyából, de csak rövid időre. Két nappal ezelőtt panaszkodott kezelőorvosainak, dr. Nikolajevics Demoszténak és dr. Klainernek, hogy a szív tájékán fájdalmakat érez. Az orvosok megvizsgálták és megállapították, hogy a pulzusa gyorsabb a normálnál, ennek ellenére derült hangulatban volt Hadzsics tábornok szerda estig.

Betegségének ideje alatt az ország minden részéből táviratokkal keresték fel barátai és mind a tábornok meggyógyulása iránti reményüket fejezték ki. Hadzsics Sztevan a jugoszláv tábornoki kar legidősebb tagja hőiesen viselte a betegségével együttjáró fájdalmakat és ennek ellenére nagy érdeklődéssel kísérte a napi eseményeket. Állandóan beszélgetett a betegágyát körülvevő családtagjaival és Dragicszević Miloško őrmesterrel, aki tizenhét éve áll szolgálatában, gyakran játszott dominót.

Szerdán délután is nagyon jól érezte magát, 5 óraker még egy játszma dominót játszott Dragicszević őrmesterrel. Az éjszaka folyamán állapota hirtelen rosszabbodott és reggel hét óra husz perckor megváltotta szenvedéseitől a halál.

Hadzsics Sztevan élete

Hadzsics Sztevan 1868 február 19-én született Csacsakon, ahol édesatyja kereskedő volt. A gimnáziumot Beográdban végezte, majd 1886-ban a katonai akadémiába iratkozott. 1889 szeptember 10-én tüzérhadnaggyá nevezték ki, 1896-ban már vezérkari százados volt. A tábornoki rangot 1918 október 18-án kapta, hadsereparancsnokká pedig 1923 októberében nevezték ki.

Az elhunyt volt hadügyminiszter mint kitűnő tiszt az orosz tüzérségnél is szolgált és államköltségen Petrográdban is volt, ahol elvégezte az orosz vezérkari akadémiát. Oroszországból való visszatérése után a tüzérségi altiszt iskolájának előadója volt, 1897-ben a drinai hadosztály vezérkari főnökévé nevezték ki. 1920-ban Szarajevóban volt hadsereparancsnok, 1921-től 1924-ig Őfelsége első adjutánsa. Hadügyminiszter először 1919-ben volt, majd 1924-ben harmadszor pedig 1926-ban nevezték ki hadügyminiszterré. Az elhunyt Hadzsics tábornok, a katonai akadémia professzora is volt, ahol stratégiát és taktikát adott elő.

Mint önkéntes először 1885-ben vett részt a háboruban, 1913-ban a balkánháboruban a drinai hadosztály parancsnoka volt,

1914-től 1918-ig a sumadijai hadosztályparancsnoka, Misics vajda alatt az első hadsereg vezérkari főnöke volt, 1917-től kezdve pedig az oroszországi első szerb dobrovoljac divízió parancsnoka. Katonai pályafutása alatt számtalan kitüntetést szerzett.

Őfelsége a király részvéte

Tegnap délelőtt 10 óra 10 perckor Hadzsics tábornok házában megjelent Őfelsége a király és királyné, akiket Veljkovics tábornok, a király adjutánsa kísért. Őfelségeik meghatottan fejezték ki részvétüket az elhunyt özvegyének, leányának és nővérének, valamint a rokonságnak. A felséges királyi pár 10 óra 20 perckor távozott a gyászszobából és Őfelsége eltávozására alkalmából Dragicszević őrmesterrel is kezét fo-

gott és a következőket mondotta:

„Hüségese és megbízható szolgálja voltál Hadzsics tábornoknak“.

Fél tíz óraker megjelent a gyászszobában Zsivkovics Petár tábornok miniszterelnök, akit Szrszkics Milán miniszterelnökségi miniszter kísért. A miniszterelnök és Szrszkics Milán miniszter részvétüket fejezték ki Hadzsics tábornok özvegyének férje halála alkalmából.

Hadzsics Sztevan tábornok holttestét tegnap délután három óraker a tiszti kaszinóban felravatalozták és innen fogják eltemetni ma délután két óraker. A temetési menet a tiszti kaszinóból a Kralja Milana, Kolareseva, Vaszina utcákon át a Kalimegdán mellett megy a püspöki templomba. A holttestet a tiszti kaszinóból az ágyulafetára és a lafettáról a templomba a tábornokok és admirálisok viszik. A templomból a kormány tagjai viszik ki a koporsót. A püspöki templomból a Kralja Petra, Knez Mihajla, Terazija és Kralja Aleksandra utcákon át az új temetőbe megy a menet. A temetőbe a tábornokok és admirálisok viszik a koporsót.

A temetés alkalmával a hadügyminiszter, továbbá a tartalékos tisztek, harcosok, szokolok, dobrovoljacok és orosz harcosok képviselője fog beszélni.

A német-osztrák vámunió körül felmerült események a kisantant államok és Magyarország között bizonyos közeledés irányában éreztetik majd hatásukat — mondotta Benes csehszlovák külügyminiszter

Európa megmentése csak úgy lehetséges, ha lassanként áttérnek a vámok stabilizálására és leszállítására

Prágából jelentik: Benes dr. külügyminiszter a két ház külügyi bizottságában tegnap részletes exozét tartott, amelyben főleg a német-osztrák vámunió kérdésével foglalkozott. Szerinte arról, hogy az ugynevezett vámunió terve megsértette-e a nemzetközi kötelezettségeket, manapság felesleges volna vitatkozni.

Csaknem bizonyos, hogy ezzel a kérdéssel a hágai nemzetközi bíróság is foglalkozik majd

és nem lehet vitás, hogy az 1922. évi genfi jegyzőkönyv alapján fog állani.

— Gazdasági szempontból — mondotta Benes dr. — az egész terv egyszerűen keresztülvihetetlen. Általában nem vámunióról van szó, mert a közbeeső vámok rendszere, a terv megvalósításának egyik feltétele.

Egyetlen harmadik államnak sem kell az egyezményt vámegegyezménynek elismerni.

A legtöbb kedvezményes záradék úgy Németországgal, mint Ausztriával szemben továbbra is érvényben marad. Ennek a záradéknak megsemmisítése általános káoszra és

mindenkinek mindenki elleni kereskedelmi háborújára vezetne Európában.

A másik gazdasági ok, amely a terv ellen szól az, hogy a tervezett vámunió fel emeli Ausztria ipari és agrár vámtételeit Németország vámtételének nivójára. A harmadik súlyos gazdasági következmény az volna, hogy a német és osztrák, esetleg cseh

szlovák ipar teljesen uralkodnék az ugynevezett unió területén és kizárná a többi állam ipari termelését.

Ugyanilyen súlyosak azonban a politikai okok is a tervvel szemben.

Ennek az uniónak megvalósítása Európában új politikai és gazdasági blokkok megalakulására vezetne. Európa még nagyobb mértékben különülne szét két politikailag és gazdaságilag különböző irányú táborra. Számunkra az egész kérdés azt jelenti, hogy

gazdasági orientációnkat át kellene alakítani.

Elsősorban kelet és dél felé kellene fordulnunk. Minden eshetőségre előkészülnünk és tudjuk, hogy mit akarunk.

Benes dr. ezután kijelentette, hogy Európa közgazdasági életének útját a jövőben csak a következő három pont figyelembetartásával képzelheti el:

Az ipari vámok stabilizálása, azután a vámok leszállítása és végül a főbb termékek vámjainak kiegyenlítése.

Európa megmentése csak úgy lehetséges, ha lassanként áttérnek a vámok stabilizálására és leszállítására és mindenekelőtt Európában eljutni a szabadkereskedelemből.

A külügyminiszter beszéde további során kijelentette, hogy Csehszlovákia kereskedelmi politikája rászolgált a többrendbeli szemrehányásra.

(Folytatás a hetedik oldalon!)

Egyre növekszik az érdeklődés a noviszádi iparosok között a vasárnapi ipartestületi választás iránt

Előreláthatólag a hivatalos listán kívül még egy-két lista lesz a választáson

A noviszádi és volt petrovaradini iparosok — mint azt már a Reggeli Újság jelentette — vasárnap délután két órakor tartják meg a Winkle-féle söresarnok nagyertermében az új közös ipartestület választásait, amely iránt egyre nagyobb érdeklődés nyilvánul meg. A különböző iparos-egyesületek és szekciók most tartják meg üléseiket, amelyeket ugyan a legnagyobb díszkrécióban tartanak, annyit azonban még is sikerült megtudnunk, hogy

a hivatalos listán kívül — amelynek vezetője Abramovics Milan, a noviszádi

ipartestület eddigi elnöke — még egy-két lista lesz.

A hivatalos listán kívül eddig Sztrajcsin Szvetozár szabómester vezetésével készült egy lista, amelyen az alelnökök Cidlik Franja és Sztanojsics Zsivko.

A vasárnapi választások közeledésével tehát a noviszádi iparosok érdeklődése is egyre növekszik és így bizonyosra lehet venni, hogy a vasárnapi ipartestületi választásokat Noviszád egész iparosságának élénk részvételével fogják megtartani.

—o—

Osztojics szuboticiai polgármester Beográdba utazott, hogy a kölcsönfelvételről személyesen tárgyaljon az állami jelzálogbankkal

Kedvező feltételek mellett hosszú és rövid lejáratú kölcsönöket ajánlott fel Szubotícának a jelzálogbank

Szubotica város vezetősége mint ismeretes, már hosszabb idő óta tárgyalásokat folytat kölcsön felvételére a helyi pénzügyekkel, amikor legsürgősebb tartozásait fizetné ki elsősorban a város. A városi pénzügyi bizottság már foglalkozott a két helyi pénzügyi bizottság által benyújtott ajánlatokkal, közben azonban

az Állami Jelzálogbank a napokban újabb ajánlatot tett egy tizenegy millió dináros hosszulejratú és egy négy millió dináros rövidlejratú kölcsön felvételére.

A Jelzálogbank igen kedvező feltételeket szabott a városnak, egyes részletkörülmények azonban még

tisztázásra szorulnak.

A kölcsön felvétele igen sürgős, ezért Osztojics Szelimir polgármester esütörtökön délután Beográdba utazott, hogy személyesen tárgyaljon a Jelzálogbank igazgatóságával.

A város vezetősége a legközelebbi napokban úgy az Állami Jelzálogbank, mint a helyi pénzügyi bizottság ajánlatát a pénzügyi bizottság elé terjeszti, amely minden valószínűség szerint rövidesen dönteni fog a kölcsön felvételéről. Nem lehetetlen, hogy a kölcsön ügye már az e havi közgyűlés elé kerül.

Ezzel egyidejűleg Osztojics polgármester több fontos városi ügyben fog intervenálni Beográdban a minisztériumoknál.

Steinherz Rudolf veronált vett be, hogy ne érezze a kalapácsütéseket

A vegyvizsgálat veronálmaradványokat talált a borkereskedő hullarészeiben

Budapestről jelentik: A ceglédi kalapácsosgyilkosság ügyében tegnap váratlan fordulat történt. Steinherz Rudolf holttestét mint ismeretes, a múlt vasárnap exhumálták és a holttest belső részeit felküldték a vegyvizsgáló intézetekhez. Az intézet a vizslat eredményéről most értesítette a kecskeméti törvényszék vizsgálóbíróját.

A vizsgálat érdekes eredményt hozott, amennyiben

a hulla belső részeiben veronálmaradványokat találtak.

A belsőrészekben talált veronálmennyiség nem elég egy emberélet kioltására és

igy az a feltevés látszik valószínűnek, hogy Steinherz azért vett be veronált, hogy ne érezze a kalapácsütéseket.

—o—

— A bécsi tartományi törvényszék hozzájárult Fischl Frigyes kiadatásához. Bécsből jelentik: A tartományi törvényszék hozzájárult a kalapácsos gyilkos Fischl Frigyes kiadatásához. Most még csak az igazságügyminiszternek kell döntenie. Valószínű, hogy ez a hét végéig megtörténik és Fischl a hegyeshalmi határállomáson az osztrák hatóságok átadják a budapesti detektíveknek.

Diesel motorral felszerelt repülőgéppel kísérleteznek Németországban

A kísérlet igen jól bevált, az újrendszerű üzem olcsóbb és abszolút tüztmentes

Berlinből jelentik: Junkers német tanár megszerkesztette az első Diesel rendszerű repülőmotort. A Berlin melletti tempelhofi repülőtéren szerdán be is mutatták az első nyersolajmotorral felszerelt repülőgépet.

A repülőgép első útja Berlinből Hamburgba vezetett,

a kísérlet kítünően bevált.

Noha erős ellenszél volt, a repülőgép az utat két óra alatt tette meg és mindössze

nyolevan liter üzemanyagot fogyasztott. A gép tegnap indult tovább Dessaubába.

Junkers véleménye szerint a nyersolajjal hajtott repülés 65 százalékkal olcsóbb és tűzbiztonsága abszolút tökéletes.

— Hétfőn lesz a noviszádi városi közgyűlés. Noviszád város képviselőtestülete április havi közgyűlését hétfőn, e hó 27-én délután négy órakor tartja meg a városháza (báni palota) dísztermében.

Kihirdették a vizsgálati fogságot a gyilkos beodrai asszony szeretője előtt

Az egyik gyanúsítottat szabadlábra helyezték

Beeskerekéről jelentik: A beodrai férjgyilkossággal kapcsolatosan letartóztatott Petrovics Ilját, a gyilkos Petrovics Jelena állítólagos szeretőjét tegnap hallgatta ki Brankovics Sztevan vizsgálóbíró. Petrovics ezuttal is álhatalosan tagadta, hogy Kovacev Szlavko megöletésében bármi szerepe volna. A vizsgálóbíró a kihallgatás befejezése után kihirdette Petrovics előtt a vizsgálati fogságot.

Ugyancsak tegnap hallgatta ki Paszkucsín Máriát a férjgyilkos asszony barátnőjét, akit különböző gyanúok alapján szintén letartóztattak Paszkucsín Máriát a vizsgálóbíró, kihallgatása után szabadlábra helyezte.

A budapesti honvédtörvényszék tegnap lejátszotta a pesterzsébeti revolveres szerelmi drámát

Pintér százados azt állítja, hogy önvédelemből lelőtt, mert Kiss őrnagy arculütötte

Pesterzsébetről jelentik: Az elmúlt év júniusában Pesterzsébeten, a Szende Kamuth uca 46. számú villában Pintér András százados izgalmas vita után revolverrel agyonlőtte Kiss Miklós őrnagyot. A legfelsőbb honvédtörvényszék

Pintér százados halálra ítélte, de a halálbüntetést a kormányzó tízévi várfogságra mérsékelte.

Pintér százados nemrégiben perújítási kérelmet nyújtott be a honvéd főtörvényszékhez. Konkoly Gábor tanura hivatkozva azt kívánta igazolni, hogy

Kiss Miklós őrnagy vele szemben támadólag lépett fel, arculütötte, mire ő önvédelemből használta fegyverét.

Tegnap délelőtt 9 órakor megjelent Pest erzsébeten a dráma színhelyén a honvéd főtörvényszék bizottsága és helyszíni szemlét tartott. A szemlén Pintér százados nem volt jelen.

A bizottság kihallgatta Radulescu Helént, Pintér százados elvált feleségét, azonkívül Sáfrán Ernőné és Konkoly Gábor tanukat. A bizottság az udvarban és az előszobában rekonstruálta a dráma lefolyását.

A bizottság megállapította, hogy Konkoly Gábor, aki a szemközti lévő villában lakik,

szobájának ablakából jól láthatta a dráma lefolyását.

és azt is, amikor Kiss Miklós őrnagy állítólag arculütötte Pintér András századosot. A vizsgálat alapján valószínű, hogy a honvédtörvényszék helyt ad a perújítási kérelemnek.

Parázs verekedést rendezett Londonban egy angol trónkövetelő

Londonból írják: Hereford angol város főterén a napokban jellegzetesen angol esemény játszódott le. Ismeretes, hogy a városnak egyik szülöttje, Anthony Hall, hónapokkal ezelőtt azzal a kijelentéssel lepte meg a nyilvánosságot, hogy az angol trón őt illeti meg, mint aki egyenes ágon, a Tudoroktól származik. A trónkövetelő, aki erről az igényéről az angol királyt is értesítette, mostanában nyilvános gyűlést hirdetett, hogy alatt valókat verbuváljon. Beszédében megígérte Anglia lakóinak, hogy ha elfoglalhatja a trónt, megszünteti az összes adókat és illetékeket. Beszéde után felszólította a jelen voltakat, hogy kérdéseket intézzenek hozzá. Az egyik hallgatója odakiáltotta neki, hogy a Tudor-dinasztia alatt az angolok jobbágy-sorsban voltak. Hall izgalmasan nyomorult hazugnak mondta a közbekiáltót, aki erre felrohant a pódiumra. Formális verekedés támadt, amelynek folyamán a trónkövetelőnek sikerült ellenfelét a dobogóról letaszítania.

A csődbejutott pancsevói szerb bank volt vezetőségét hamis bukásért elítélte a bíróság

A pancsevói Szerb Bank tudvalevőleg 1927 decemberében csődbekerült. Már akkor rebesgették Pancsevón és környékén, hogy a bank bukását a bank igazgatóságának, de különösen a bank ügyvezető elnökének Miloradovics Peronak helytelen ügyvezetése okozta. A bank bukása különösen sok szerb földműves egzisztenciáját tette tönkre. A csőd-eljárás folyamán ugyanis kitűnt, hogy a bank volt betevőinek egyelőre nem lehet több mint 25 százalékot visszafizetni.

Ezek folytán a pancsevói ügyészség indítványára a bank elnöke Miloradovics Pero és az igazgatóság összes tagjai ellen bünvádi eljárás indult meg. A vizsgálat eredményeképpen az ügyészség bünvádat emelt Miloradovics Pero ellen hűtlen kezelés bünteseleménye és hamis bukás vétsége miatt, továbbá Erdeljan Vaszo eszmadia, Vujics Mito földműves, Velieskovics Nikola bognár, Majsztorovics Danilo szücs, Makara Goka földműves és Dejanovics pravoszláv lelkész, volt igazgatósági tagok ellen, mint büntetések ellen. Ezt a vádat azután dr. Sztójcsics Glisa csődtömegmondnok mint pótmagánvádló kiterjesztette még a bank következő volt igazgatósági és felügyelőbizottsági tagjai ellen: Csirilov Isza, dr. Jovanovics Vlado, Tokin Arsza, Zsurzul Szava, Nikolics Lazar, Gyonin Gyura, Jankov Szevan, Lazarevics Petar és Silica Pavle.

A büntügy főtárgyalását a napokban tartotta meg a pancsevói törvényszék büntetőtanácsa állandó nagy érdeklődés mellett. A tárgyaláson, mely egy egész hetet vett igénybe Marics Krszta tanácselnök elnökölt, szavazóbírák Adszemovics Mihajlő és dr. Sztójkovics Boriszav voltak. A közzéadott dr. Leko Dusan államügyész, a magánvádat dr. Sztójcsics Gliso csődtömegmondnok képviselte, a vádlottakat pedig a következő ügyvédek védtek: Dr. Peles Dusan nyug. miniszter zagrebi, dr. Gráber László, dr. Pajics Gyóka, dr. Topolovacski Mita, dr. Boskovics Dusan, dr. Lozovics Radovan, dr. Risztics Dusan, dr. Patics Boriszav, dr. Zákó Milan, dr. Kiss György pancsevói, dr. Ilics Radoszlav noviszádi és dr. Neskov Pavle belacrkvai ügyvédek.

A tárgyalás folyamán a vádlottak tagadtak minden rájuk vonatkozó vádat és legnagyobbbész tudatlanságukra és arra hivatkoztak, hogy minden vezetés Miloradovics Pero kezében volt, s ők csak jóhiszeműleg jártak el. Miloradovics pedig, aki a bank hitelét, mint a bank elnöke annyira igénybe vette, hogy a bank bukásakor neki magának a banknál az intézet alapítóját is messze túlhaladó kölcsön tartozása volt, kijelentette, hogy a kölcsönöket az igazgatóság neki önként felajánlotta s azért 24 százalékos kamatot számítottak, azért nőtt az fel az évek folyamán olyan óriási összegre. A banknak azonban ezért nem kellett volna csődbe jutnia, mert nem lett fizetéseket. Csak hogy

politikai és személyes ellenségei a bank ellen nagy hajszát kezdtek,

hírlapi cikkek és röpcédulák segítségével megintatták a betevők bizalmát, akik erre a bankot hirtelen megrohanták. A bank pár nap alatt több mint öt millió dinárt kifizetett a betéteseknek s csak ezután volt kénytelen a kifizetéseket beszüntetni, mire csődöt kértek ellene.

A kihallgatott szakértők és tanúk vallomása szerint a bank vezetőisége

több évben fiktív és hamis mérlegeket készített,

melyekben nagyobb nyereséget tüntettek fel, holott tényleg veszteségeik is voltak. E fiktív nyereségek alapján oszlatékok is fizettek és a nép bizalmát a bank iránt emelték. A tanuvallomások szerint hozzájárult az intézet bukásához az is, hogy a

A bolgár demokrata pártban ellentétek törtek ki és erősen megnehezítik a kormányalakítást

Ljapcsev vagy Malin? Tovább folytatják a jugoszláv-bolgár kettős birtokosok ügyének likvidálását

Szofiából jelentik: Borisz király tegnapelőtt és tegnap is folytatta az egyes pártvezérek kihallgatását a kormányalakítás kérdésében, mindeztől azonban nem sikerült a kormányalakítás kérdését eldönteni. Minden jel arra vall, hogy a demokrata pártban ellentétek merültek fel és a párt jórésze Ljapcsev ellen foglal állást.

Tegnap délelőtt Borisz király kihallgatáson fogadta Ljapcsevet, akivel hosszasan tanácskozott. A lapok szerint az új kormányt vagy Ljapcsev, vagy Malinov fogja megalakítani.

A földművespárt parlamenti csoportja tegnap kihallgatáson jelent meg a királynál, akinek a párt részletes memorandumát adták át. A memorandumban a földművespárt rámutat az ország mai sulyos gazda-

bank egy személynél, Miloradovics Peronál tulajdonoson nagy angazsmanokba ereszkedett bele, miáltal megszűnt a bank mobilitása.

Hat napi tárgyalás után, a hetedik nap a vád és védőbeszédekkel telt el. Feltűnést keltett, hogy dr. Leko Dusan államügyész vádbeszédében kiterjesztette vádját az összes vádlottakra, de beszéde végén a bíróságtól enyhe büntetést és a büntetések felfüggesztését kérte.

Az ítéletet, érdeklődőkkel zsufolásig megtelt teremben hirdette ki Marics elnök. Az ítélet szerint a bíróság bűnösnek találta Miloradovics Perot a régi magyar büntetőtörvénykönyv 416. paragrafusa szerinti hamis bukás vétségében s ezért hat hónapi fogházra ítélte, de az ítéletet három évre felfüggesztette; a többi vádlottakat bűnösöknek találta a bíróság, mint a fentebbi vétségben való bűnsegédek s ezért Erdeljan Vaszót, Vujics Mitót, Dejanovics Bogdant, Majsztorovics Danilót, Csirilov Iszát, dr. Jovanovics Vladot, Makara Gyókat, Nikolics Lázárt három-három hónapi fogházra ítélte a büntetés két évi felfüggesztése mellett; Gyonin Gyurát, Velieskovics Nikolát, Lazarevics Petart, Razmenics Bogdant, dr. Bogdanov Vaszót, Majsztorovics Dimitrijét, Silics Pavlét és Tokin Arszát, volt felügyelőbizottsági tagokat két-két hónapi fogházra ítélte, a büntetés végrehajtásának egy évi felfüggesztésével.

Az ítéletben az államügyész megnyugodott, a vádlottak háromnapos megfontolási időt kértek.

ségi helyzetére és számos tényt sorol fel, amelyek azt bizonyítják, hogy a földművesek már alig bírják kintartani a mostani sulyos helyzetet.

A jugoszláv delegáció Szofiában

Szofiából jelentik: Tegnap este Szofiába érkezett a jugoszláv delegáció, amely a bolgár delegációval együtt a kettős birtokosok ügyét likvidálja. A jugoszláv delegáció tagjait a szofiai vasútállomáson a bolgár delegáció vezetője fogadta, valamint Vukicsévics meghatalmazott miniszter, a követség tagjaival. Az egyes rayonbizottságok tagjai szintén megérkeztek és a napokban már ki is szállnak a helyszínre, hogy a munkálatokat folytassák.

A csantaviri határ egyik szállásán évek óta meztelenül, egy szobában befalazva tartanak egy leányt a szülei, mert leányukat nem akarták szegény fiatalemberhez adni

Homolya Juliska csantaviri leány szomorú története

A csantaviri tanyák körében már hetek óta különös történetet mesélnek egymásnak az emberek. Nem messze Csantavirtól, hat-hét kilométerre a tornyosi határban lakik Bokás—Homolya János, harminc láné földjén épült tanyáján. Homolyának két fia van, akik közül az egyik nős és három leánya, akik közül kettő férjnél van, míg a harmadikat, a huszonnyolcéves Juliskát a tanya egyik szobájában tartják befalazva. A szomszédok azt mesélik, hogy Homolya Juliska fiatalabb éveiben szerelmes volt egy fiatalemberbe, akivel szülei beleegyezéssel meg is tartották az eljegyzést, a szülők azonban később meg gondolták a dolgot és úgy határoztak, hogy leányukat nem adják férjhez a szegény fiatalemberhez. Homolya Juliska engedelmeskedett a szüleinek és beleegyezett az eljegyzés felbontásába, mivel azonban nagyon szerette a fiatalembert, ez a válás annyira hatott a lelkére, hogy buskomorra vált és nemsokára a téboly jelei mutatkoztak a fiatal leányon. Homolya Juliska ugyan senkit sem bántott és csak esendes örült volt, betegsége azon-

ban egyre inkább elhatalmasodott rajta, rohamokat kapott és ezért szülei az egyik szobába zárták. Mivel később a leány többször is ki akart szökni, az ajtót befalazták és csak kis nyílást hagytak a szobán, ahol az ételt beadják a szerencsétlen teremtsnek. A szomszédok azt is tudni vélik, hogy a leány már félig meztelen és sokszor két-három napig nem adnak neki enni. A szobából sokszor hallatszik ki a leány sirása és kiáltozásai:

— Engedjétek ki gonoszok!

A szomszédok elbeszélése alapján minden biznnyal most már a hatóságok is vizsgálatot indítanak ebben az ügyben, hogy az embertelen kínzásnak véget vessenek.

FŐ-HUZÁS naponta ápr. 24-től máj. 20-ig. Sorsjegyek kaphatók a FŐELÁRUSÍTÓNÁL: **LUSTIG LAJOS** banküzletében Novisád, Kralja Aleksandra 13.

Aki „megérzi“ mi van a talpa alatt, akár százméteres mélységben...

Maria Mattaloni szive percenként kétszázhuszat ver, amikor petroleumforrásokat, vasércet, etruszk-sirokat fedez fel varázsvesszejével

Rómából jelentik: Ma a legnépszerűbb nő egész Olaszországban egy kis falusi leány Maria Mattaloni, aki Grosseto mellett, egy istenhátamögötti kis községben látott napvilágot, 24 esztendővel ezelőtt. De nehogy azt higgye valaki, hogy — ő „Miss Italia“ és szépségének köszönheti népszerűségét.

Olaszországban tilos minden szépségverseny, a hiúság e vásáráról Mussolini kijelentette, hogy „bántó“ és erkölcstelen frivolitás.

Ezért aztán nincs is egész Olaszország egyetlen városában sem hivatalos vagy félhivatalos szépségverseny és akit a szépségkirálynők párisi zsürije, mint Miss Italiát ismert — közönséges önjelöltnek minősített az egész olasz sajtó, amely tiltakozott az ellen, hogy Itália neve a szépségkirálynők között szerepeljen.

Nehogy azt higgye azonban bárki is, hogy ez a cáfolat, vagy tiltakozás, még népszerűbbé tette volna hazájában Miss Italiát. Róla igazán senki sem beszél. Annál többet beszélnek azonban Maria Mattaloni-ról, akit szépségnek nem igen lehet mondani és aki mégis — a nap hőse. Villamosokon, szalókokban, vendéglőkben és vonaton, színházak felvonásközeiben, épen úgy, mint a Castello Sforcesco sétányain, — akármiről beszélnek az emberek, a diskurzus feltétlenül rá terelődik.

Maria Mattaloni — varázsvesszős fenomén. A világlapok is foglalkoztak a nevével, közölték már arcképét is, amikor legutóbb egész sor etruszk sirt fedezett fel varázsvesszejével és pontosan megmondta, hány méternyre vannak a föld alatt a régi bronzedények, márványszobrok, nagy agyagkorsók. Olaszországnak nincs petroleumja.

Maria Mattaloni elindult varázsvesszejével a páрмаi síkságon és — megmondta, itt, ezen a helyen, nem is egészen 100 méter mélységben petroleum van...

Most fejezték be a furásokat: csakugyan petroleumot találtak, mégpedig olyan bőségben, hogy naponta 30 tonnát ad már az első petroleumkut... De higganyt, vasércet is talált a fenomén. És eddig még egyetlen egyszer sem tévedett, amikor kijelölte a helyet, ahol ásni kell — és mindig valóban azt találták a föld mélyében, amit ő mondott.

Valóságos nemzeti kincsnek tekintik Maria Mattalont. Nemzetgazdászok, nagyvállalkozók, archeológusok, mind rajongának érte. Olaszország klasszikus földjében rengeteg kincs pihen, amelyről semmit sem tud az utókor, csak sejti hogy van. Maria Mattaloni segítségével azt remélik, hogy e kincseket, vagy legalább is nagyrésztét fel tudják tární...

Amikor most újabb „varázsvesszős utra indul“ egész rajban veszik körül a külföldi és olasz újságírók, tudósok, politikusok és diplomataik. Ő pedig ott áll közöttük, pufókerek arca piros és mosolyog, akárcsak éjfekete szeme. Sötét haját eltakarja az egyszerű „bask“-sapka, olesó kis télikabátjának prémgallérja fel van túrva, lábán vastagtalpu cipő. Amidőn az újságírók megkérdezik „igaz-e, hogy megérzi, mi van a lába alatt? Hogy a maga szervezete egy bonyolult, de tökéletes műszer, amely megérzi az anyag titkos rezdüléseit, mint valami drótnélküli készülék a villanyáramot? A leány elneveti magát és így válaszol:

— Én nem tudom, mit gondolnak önök titokzatos műszernek, én nem tudok sem-

mit a titkos rezdülésekről, dróttalan készülékekről. Én csak azt tudom, hogy

megérem, mi van a föld mélyében.

Szinte hallom és látom, mint önök ezeket az autókat és autókürtöket és amint önök megtudják mondani, hogy hány méternyre vannak innen az autók és milyen színűk van, én megtudom mondani, hány méter alatt van a föld alatt, amit érzek és azt is, hogy mi az. Ezután elmondja, hogy nemrégiben orvosprofesszorok vizsgálták meg, kihallgatták a szívet, megmérték a vérnyomását és végül kijelentették, hogy — semmi baja nincs. Egészséges, szive rendes, a vérkeringése rendes, csak legfeljebb hisztérikus hajlamai vannak... de idővel majd elmúlik ez is.

— Két év előtt történt — folytatta — hogy a vidékünkön egy ember varázsvesszővel a kezében keresett forrást. Elkértem tőle a varázsvesszőt és az mindenki csodálkozására a kezemben olyan gyorsan kezdett forogni, hogy majdnem kirepült az ujjaim közül. És egyszerre csak a vízszintesen tartott vessző lecsapott függőleges irányba. Ott aztán ásni kezdtek és vízre találtak. Az pedig már valószínűleg a gyakorlat dolga, hogy mindjárt megtudom mondani azt is, hogy milyen mélyen van mindez a föld alatt. Mert amikor a varázsvessző van a kezemben és valamit megérek, a testem reszketni kezd. Ezekből a reszketésekből, az idegeim rezdüléseinek számából tudom megállapítani a mélységet. Sokszor a varázsvessző olyan gyorsan forog a kezemben, hogy a bőrt is lehorzsolja az ujjamról. És ha tudni akarja, a petroleum és a higány is az, amelyektől a legerősebben reszket a testem. Az Amiata-hegyen, ahol a higanyeret találtam, az orvosok megmérték a szívverésemet. Percenként 220-at vert a szívem. Megvalóltam, akkor magam is azt hittem, hogy megpattan.

A világ legöregebb embere Londonban

Newyorkból Londonba érkezett Zaro Aga, a 157 éves török, akit a világ legöregebb emberének tartanak. Zaro Aga Londontól Berlinbe utazik és onnan Európa többi fővárosába látogat el.

Albert Thomas, a nemzetközi munkaügyi hivatal igazgatója átutazik országunkon és nagyobb városaiban konferenciákat tart a munkásokkal és munkaadókkal

Albert Thomas albániai útja alkalmából meglátogatja Jugoszláviát

Beogradból jelentik: Albert Thomas, a genfi nemzetközi munkaügyi hivatal igazgatója albániai útjában országunkat is érinti és több napig fog tartózkodni a jugoszláv királyság egyes városaiban. Albert Thomas a feleségével együttesen április huszonegyedikén érkezik meg Jugoszláviába. A munkaügyi hivatal igazgatója már a múlt esztendőben meg akarta tekinteni nagyobb városainkat, akkor azonban nem volt ideje és ezért a látogatásokat az idei évre halasztotta. Április 24 és 25-én Ljubljánban, 26—27-én Zágrebben, 28—29-én Beogradban, április 30-án és május 1-én Szarajevóban, május másodikán Dubrovnikban, harmadikán pedig Kotorban és Cetinjében fog tartózkodni Albert Thomas, aki Cetinjéből Szkutariba utazik.

Albert Thomas, amellyel, hogy személyesen megtekinti az egyes városok munkásintézményeit, mindenütt konferenciákat tart a munkaadókkal, mint a munkásokkal.

A munkaügyi hivatal igazgatóját Jeremiasz szociálpolitikai osztályfőnök kíséri az országban keresztül. Mindazokban a városokban, amelyeket a mostani útján Albert Thomas érint, nagy érdeklődéssel várják a nemzetközi munkaügyi hivatal igazgatójának megérkezését.

Komplett hatszemélyes 078

KARLSBADI ÉTKEZŐ KÁVÉS
FÉKETE KÁVÉS
KÉSZLET

54 darab 530 dinár

Meissen virágos, aranyszegélyű vagy mille fleur mintákkal.
Vidékre szakszerűen csomagolva postán küldjük

Braća Kunetz, Szubotica, Fótér

Egy degenerált dubrovniki fényképészegéd ötször rálőtt főnöke feleségére, akit súlyosan megsebesített

Titokzatos tragédia Tóth János dubrovniki fényképész műtermében

Dubrovnikból jelentik: Titokzatos tragédia játszódott le tegnap délután Tóth János dubrovniki fényképész műtermében. Dél felé járt az idő, a műteremben esak Tóth felesége és Mladosics Paride fényképészegéd tartózkodtak, amikor egyszerre csak egymásután öt revolverlövés dőrent el. A járőrelők behatoltak a műterembe, ahol a padlón vérbeborulva feküdt Tóth Jánosné, a támadó azonban már eltűnt. A szerencsétlen asszonyt egyik orvos reszesítette első segélyben és ekkor az asszony elmondotta, hogy Mladosics fényképészegéd, aki degenerált ember benyomását teszi, egyszerre csak rátámadt, revolvert rántott és egymásután öt revolverlövést adott le rá. Tóthné a kezén és a karján sérült meg, egy golyó pedig a vállán érte.

A rendőrség azonnal megindította a nyomozást a fényképészegéd után, akit lakásán találtak meg, amint éppen át akart öltözködni. Mladosics a rendőrségen nem akart nyilatkozni, hogy miért lőtt rá főnöke feleségére. Valószínűre veszik, hogy a degenerált fiatalember szerelmes volt főnöke feleségébe és mivel az asszony visszatartotta, bosszút akart állni rajta. A rendőrség egyelőre folytatja az eljárást Mladosics ellen.

Az új spanyol kormány nyugdíjazza a monarchista érzelmű katonatiszteket

Amnesztiában részesülnek a katonaszökevények — Bombát és robbanóanyagot találtak a szindikalisták szakszervezetében

Madridból jelentik: A tegnapi minisztertanács rendeletet hagyott jóvá, melynek alapján revízió alá veszi azokat a kinevezéseket, amelyek a hadseregben a diktatúra alatt történtek. A kormány bizottságot küldött ki a külföldre emigráltak hazaszállítására.

A hadügyminiszter előterjesztésére a minisztertanács jóváhagyta annak a fogadalomnak a szövegét, amelyet a tisztek kötelesek letenni és amelyben megfogadják, hogy hiven szolgálnak a köztársaságot.

Azokat a tiszteket, akik nem hajlandók fogadalmat tenni,

rangjuknak megfelelő nyugdíjjal szolgáltonkívüli állományba helyezik.

A kormány az általános amnesztiát ki-

terjeszti a külföldön levő katonaszökevényekre is. Azokat az emigránsokat, akik a királyság alatt költöztek ki és jelenleg nincs pénzük a hazajövetelre, államköltségen szállítják haza. A köztársasági kormány elrendelte

a szindikalista szakszervezetek elnökeinek letartóztatását.

A letartóztatás oka az, hogy a szindikalisták központi irodájában igen sok bombát és más robbanóanyagot találtak.

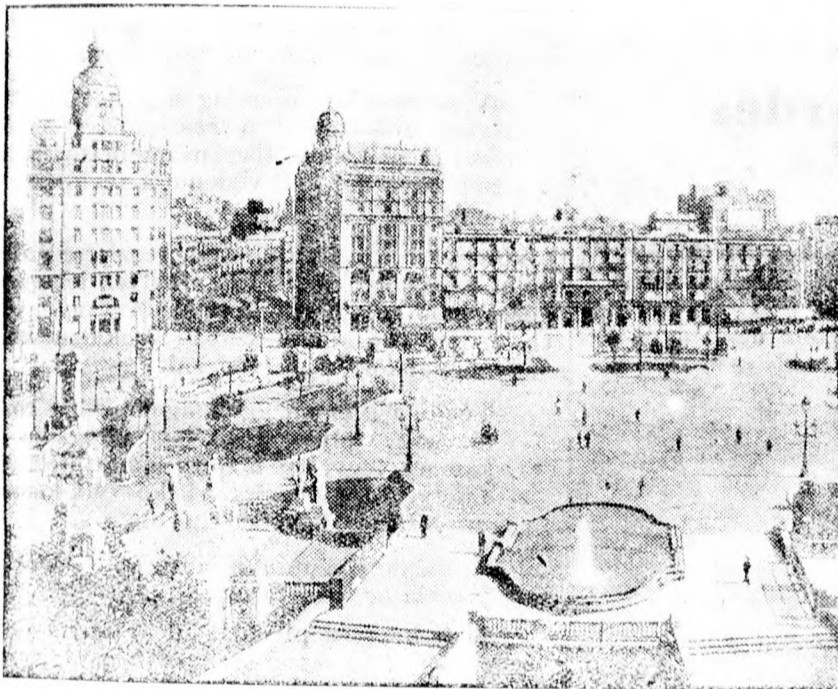
A londoni Reuter irodának jelentik Madridból, hogy megbízható értesülés szerint a Cervant hadihajón és két torpedórombolón, amelyek utban voltak Cadisba,

fellázadt a legénység.

Közelebbi adatok még hiányzanak, de úgy hírlik, hogy a lázadókat letartóztatták és a szárazföldön fogságba vetették őket.

A lázadás állítólag kommunista felbujtásra történt.

A legújabb európai állam, a katalán köztársaság

Barcelona, a katalán köztársaság fővárosának főtere.

Macia ezredes átveszi a katalán köztársaság elnökségét.

Suboticán több a nő, mint a férfi

A napokban a népszámlálás részletes adatait is nyilvánosságra hozzák

Suboticán — mint már jelentettük — befejeződött a népszámlálás és a népszámlálási közegek megkezdtek a részletes adatok kimutatását. A beérkezett ívek feldolgozásán több tisztviselő dolgozik. A családi ívek csaknem teljes számban beérkeztek már, kivéve néhány vasuti őrház adatait, amelyek azonban már nem sokat változtatnak a népszámlálás végső eredményén.

Az eddig beérkezett eredmények alapján megállapítható, hogy Subotica lakóinak a száma 99.952 és a még be nem érkezett ívekkel megfogja haladni a százezret. Az eddigi adatok szerint 48.641 férfi és 51.311 nő él Suboticán, vagyis csaknem három-ezerrel több a nő a városban, mint a férfi.

Választási propagandát indítottak a kommunisták Törökországban

Isztambulból jelentik: A küszöbönálló török nemzetgyűlési választásokkal kapcsolatban a kommunisták széleskörű propagandába kezdtek. Szerdán tizenkét kommunista agitátort tartóztattak le, köztük két asszonyt, akiket Moszkvából küldtek ki Törökország forradalmosítására. A kommunisták az isztambuli dohánygyárban kezdték meg aknamunkájukat. A gyár több ezer munkása külön kommunista képviselőlistát állított össze a választásokra.

A szuboticaí Első Jugoszláv Temetkezési Egylet bukását a tagok okozták

A vádlottak védekezése a tegnapi tárgyaláson

A szuboticaí törvényszéken dr. Vasziljevics Ljuba tanácselnök hármashírői tanácsa csütörtökön folytatódó tárgyalást tartott az Első Jugoszláv Temetkezési Egylet visszaélésekkel vádolt vezetőinek a monstrepórében. A csütörtöki tárgyaláson a bíróság folytatta Páncsics Sztipán kereskedő, az egyesület volt titkárának a kihallgatását. A továbbiakban Páncsics előadta, hogy 1927 februárjában azért nyújtotta be a lemondását, mert már igen sok panasz merült fel az egyesület ellen és félt, hogy ő is bajba kerül. Az egyesület bukását maguk a tagok és nem a vezetőség idézte elő. A tagok — mondotta Páncsics — mindig azon igyekeztek, hogy becsapják a vezetőséget és igen sok esetben előfordult, hogy öreg, beteges embert irattak be, aki helyett fiatal egészséges ember ment el a vezetőséghez, a beteg ember nevében jelentkezni.

A bíróság azután Aradzki Ráda kereskedőt, az egyesület volt alelnökét hallgatta ki. Nem érzte magát bűnösnek. Üzlettársa volt Feketeének, később azonban megszakították a társasviszonyt és alkalmazottként maradt a Fekete-féle üzletben. A jelentkező tagoknál sohasem ellenőrizték, hogy fiatalok és egészségesek-e, a tagok felvételénél a vádlott egyáltalán nem is működött közre. Nem emlékszik, hogy hetven éveseknél idősebbeket is felvettek, ha ilyenek mégis bejutottak az egyesület

tagjainak a sorába az csak úgy lehet, hogy fiatalok és egészségesek mentek helyettük jelentkezni, vagy pedig a jelentkezésnél letagadták az éveikből és egészségeseknek mondták magukat. Orvosi bizonyítványt, vagy anyakönyvi kivonatot nem kértek a jelentkezőktől.

A bíróság kérdéseire a vádlott a továbbiakban kijelenti, hogy egyetlen másoktól vásárolt könyvecskéje nem volt.

A következő vádlott Pendzsics Györgye szuboticaí nagyiparos, Fekete lemondása után lett elnöke az egyesületnek. Már a megalakulás után nem helyeselte a vezetőség összeállítását és ellenük foglalt állást. A közgyűlésen sok panasz hangzott el Fekete Dénes ellen, mire új vezetőséget választottak és Pendzsics lett az elnök, de csak ideiglenesen vállalta az elnökséget és lemondott, amikor belátta, hogy nem sikerül szanálni az egyesületet. Pendzsics előterjesztésére módosították úgy az alapszabályokat, hogy kisebb segélyösszegeket bocsátottak ki és megnehezítették a tagfelvételt. A vádlott megválasztása után három hónappal adta be a lemondását, mert belátta, hogy a tagok állandóan becsapják a vezetőséget és egészséges fiatal helyett, beteg öregembereket iratnak be. A lemondását sietette az a körülmény is, hogy az egyik tag tizennégy nappal a felvétele után meghalt.

A törvényszék délután négy órakor folytatta Pendzsics Györgye kihallgatását, utána pedig Resch Béla középiskolai tanárt hallgatta ki a bíróság. Resch Béla 1926 januárjától 1928-ig volt elnöke az egyesületnek. Elmondotta, hogy az egyesület megalkulása után egy évvel iratkozott be és nem sokára észrevette, hogy az egyesület működése nem reális, mert tulsok a haláleset és igen sok beteget és öreget vesznek fel tagnak. Mikor erről meggyőződött, elment a legközelebbi közgyűlésre s hevesen megtámadta a vezetőséget, különösen pedig Fekete Dénest. A közgyűlésen többek között azt mondotta, hogy

a társaság „közönséges hullabőrze”.

A vezetőség munkájával becsapva érezte magát. Pendzsics lemondása után őt kérték fel arra, hogy vállalja az elnökséget. Először erről hallani sem akart, később azonban többek kapacitására mégis elfogadta és legjobb szándéka és képességei szerint akart dolgozni, hogy a társaságon segítsen, minden anyagi érdek és haszonlesés nélkül.

Emek igazolására felemlíti, hogy amikor az elnökséget átvette az egyesület adóssága 2 millió 600.000 dinár volt és ezt a terhet 6-700.000 dinárra csökkentették.

Fekete Dénest látható idegességgel hallgatja Resch Béla vallomását. Mikor az elnök kérdést intéz hozzá, indulatosan felkiált:

— Nem bírom hallgatni, hogyan beszél, megüt a guta! Mindaz, amit mondott, nem igaz, amíg én voltam elnök, rendszeren fizettek a tagok. Ha én maradtam volna elnök, nem bukott volna meg az egyesület!

Ezután Resch Béla folytatta vallomását és elmondotta, hogy az elnökség átvétele után rövid idő alatt 211 haláleset történt. Tanulmányozta a halotti bizonyítványokat és megállapította, hogy a legtöbb halálesetnek rák, tüdőbaj és agkori végegyengülés volt az oka. Az adatokat annak bizonyítására gyűjtötte, hogy a társaság mennyire beteg alapokon nyugszik. A régi alapszabályokat ezután megváltoztatta és skálarendszer szerint fizették ki a segélyösszegeket. Ötven százalékra kiegyeztek a hi-telezőkkel és az egyesület kezdett felendülni.

Sok pénzéhes tag volt, akik spekuláltak, nem fizették a tagdíjakat, mire ezeket perelték és így összesen 300 pert indítottak. Végül is minisztérium kiküldötte megszüntette az egyesület működését.

A vádirat tárgyában kijelenti, hogy nem állhatja meg a helyét a vád, hogy 5 millió 600.000 dinárral károsították meg az egyület, miután az egész forgalom csak négy millió dinár volt és ugyanennyit a könyvek szerint ki is fizettek.

A tárgyalást ezután az elnök berekesztette és folytatását ma reggel kilenc órára tűzte ki.

Tegnap délelőtt tartották meg a noviszádi kereskedelmi és iparkamara plenáris ülését, amelyen számos fontos gazdasági kérdést tárgyaltak le

A plénum jóváhagyta a fegyelmi bizottság határozatát dr. Koszics Mirko volt főtitkár ügyében — Fontos határozati javaslatokat fogadott el a plenáris ülés

A noviszádi kereskedelmi és iparkamara tegnap délelőtt Miroszavljevics P. Koszta elnök vezetése mellett plenáris ülést tartott, amelyen egész sor fontos ügyet tárgyaltak le. Miután a plénum elfogadta a kamara 1930. évi zárszámadásait és tudomásul vette a kamara horgosi kémiai laboratóriumának működéséről szóló jelentést, dr. Sztanics Szlavko, a kereskedelmi és iparkamara titkára beszámolt a kamara területén levő gazdasági helyzetéről, valamint arról a munkáról, amelyet a kamara a legutóbbi plenáris ülés óta kifejtett.

Dr. Sztanics beszámolójában részletesen kifejtette, hogy

a noviszádi kereskedelmi és iparkamara területén mutatkozó nehéz gazdasági helyzet egyik fő oka az, hogy a kamara területén csak cseresznye egyelőre művelése fejlődött ki

ugy, hogy az egész gazdasági élet csaknem kizárólag az élelmiszerek (főleg tengeri) elhelyezhetőségétől és természetétől függ és attól, hogy pénzzé lehet-e válni azokat, vagy sem.

Igy az elmúlt év külkereskedelmi mérlege azt mutatja, hogy csupán 474 millió dinár értékben szállítottunk külföldre búzát, míg az 1929. évben egy millióra és 230 millió dinár értékben.

A tengeri múlt évi gyenge termése, amely pedig a Vajdaság egész területén a konjunktura legbiztosabb barométere, azt okozta, hogy a gazdasági élet valamennyi ágában gyengébb volt az üzletmenet, jóval gyengébb, mint az állam bármely más részében.

Szerencsére már egyre inkább érezhető az átorientálódás az állattenyésztés

és gyümölcstermelés felé úgy, hogy kilátás van arra, hogy a válság elérte kulminációs pontját.

Emellett a késztermények és a gyáripari nyertermények árának aránylagos kiegyenlítődése is lehetővé teszik a gazdasági viszonyok normalizálódását. Igaz, hogy a készárúk áresése kedvezőtlenül hat a kereskedelemre, amelynek nagy készletei vannak még régebbiről, feltétlenül szükséges azonban, hogy a gazdasági élet elviselje ezt az átmeneti periódust a normalizálódás felé. A legutóbbi külkereskedelmi események a kamara területének gazdasági életére is igen nagy fontosságúak. Így a legutóbbi Csehszlovákiával megkötött szerződés, amelyet a csehszlovák parlament ugyan még nem ratifikált, igen nagy fontosságú a Vajdaság gazdaságára nézve. A vámteteleknél elért kedvezmények valamennyi gyümölcs és főzelékajtánál, amelyeket a kamara területéről évenként külföldre szállítanak igen nagy jelentőségűek és nagy előnyt jelent a megkötött állategészségügyi konvenció is a Vajdaság Csehszlovákia felé irányuló állatkivitelére (főleg a sertésnél és szarvasmarhánál).

Az elmúlt esztendőben az egybegyűjtött statisztikai adatok szerint a kamara területéről 89.000 zsirsertést exportáltak, tehát az egész sertéskivitel harmincöt százalékat.

Dr. Sztanics referátumában megemlíttette még a befejezett agrárkonferenciákat és azokat a kereskedelmi tárgyalásokat, amelyeket Ausztriával a közeljövőben meg fogunk kezdeni. A kamara területéről a kivétel minden bizonnyal javulni fog a kender ellenőrzéséről szóló szabályzat közzététele után. Ennek a szabályzatnak a ki-

dolgozásán a kamara szintén résztvevett.

A kamara vezetősége, hogy a kereskedelem viszonyait rendezze intenzíven dolgozik az iparengedélyek kiadásának revízióján, a különböző végeladások és kiürítésekkel történő visszaélések megakadályozásán, valamint az igazolványokkal magánszemélyeket látogató kereskedelmi utazók ügyének felülvizsgálásán.

A kereskedelmi és iparkamara az ipar előmozdítására az elmúlt esztendőben hét tanfolyamot rendezett, 1931 év elején pedig a kamara területének különböző helyiségeiben nyolc tanfolyamot. A kamara akciót indított a háziipar előmozdítására is. Így a közeljövőben Petrovácon mintatelephelyet, Kamenicán pedig a kulturtestületek képviselőivel együttesen nagy tanfolyamot rendez a nemzeti himzések tanítására.

Ezután dr. Sztanics a kamara eddigi munkáját ismertette a forgalmi gyűjtőadóval kapcsolatban, különösen az adó igazságos és egyforma alkalmazása ügyében.

Ezután Obuljen Miho dr., a kamara jogügyi tanácsosa a társadalombiztosító törvénytervezetéről számolt be, valamint a kamara Zágrebban megtartott konferenciájának határozatairól, amelyeket a részletüzlet rendezésének ügyében, valamint a külkereskedelem előmozdítását szolgáló intézetnél az informatív iroda felállításának ügyében hoztak. Ugyancsak betérjesztette dr. Obuljen a jelentést az új üzlettörvényről is.

A plénum egyhangulag úgy határozott, hogy állást foglal a részletüzlet ügyében meghozandó törvény mellett, amelynek egyaránt kell védenie a vevőt és eladót,

s különösen követeli, hogy a részletre szóló vétel és eladást csak azon a helyen lehet végezni, ahol az illető kereskedő vagy gyáros üzlete van s nem szabad azokat utazók vagy ügynökök útján végezni.

Végül a plénum egyhanguan elhatározta, hogy teljes egészében elfogadja a kamara fegyelmi bizottságának ítéletét, amelyet dr. Koszics Mirko volt kamarai főtitkár ügyében hozott.

A plénum ezután a következő határozati javaslatot fogadta el:

1. A kamara plenáris ülése teljes egészében egyetért azzal a beadvánnyal, amelyet az összkamarák beográdi konferenciája alkalmával hoztak és amelyet a szociálpolitikai valamint kereskedelemügyi minisztériumnak adtak be és amelyben azt kérik, hogy:

pontosan jelöljék meg a gazdasági élet megterhelését, amelyet a törvénytervezet előír és ezért utasítsák a központi munkásbiztosítót, hogy a kamarák szakembereihez juttassa el a szükséges statisztikai anyagot.

2. A kamara plénuma úgy határoz, hogy a külkereskedelmet előmozdító intézettel minden tekintetben szoros együttműködésre fog lépni különösen az információs szolgálat tekintetében.

3. A kamara plenáris ülése felkéri a pénzügyminisztert, hogy teljes egészében fogadja el azokat az indítványokat, amelyeket a kamarák beográdi konferenciáján hoztak a forgalmi gyűjtőadó kérdésében, valamint a törvény szükséges változtatásai és kiegészítései ügyében.

Végül a kamara plénuma arra kéri a kereskedelemügyi minisztert, hogy

keressen módot és lehetőséget arra, hogy iparosaink, különösen pedig cipészeink existenciáját az aránytalanul erősebb, külföldi gyáripari konkurenciával szemben biztosítsa.

A plenáris ülés déli fél egy órakor ért véget.

ODEON TONKINO, ápr. 24 - 26-g

A nagy expedíciósfilm Afrikán keresztül

Afrika beszél!

A legritkább és legizgalmasabb felvételekkel.

NAGY KIEGÉSZÍTŐ MŰSOR!

Kezdet: 5, 7, 9 1/4 órakor

(Folytatás az első oldalról!)

A Magyarországgal való szerződésenkívüli állapot — mondotta — Magyarországnak éppugy árt, mint nekünk. Külügyi hivatalunk ezt a kérdést sohasem tekintette politikai kérdésnek és mindent meg fog tenni a megegyezésre. Ennek érdekében természetesen hasonló jóindulatot kell kívánni a másik féltől is.

Nem kételkedünk benne, hogy a budapesti kormányban meg is van ez a jóindulat.

Benes dr. végül kijelentette, hogy

Csehszlovákia külpolitikájának általános irányzatát ezek az események sem miben sem fogják megváltoztatni. A kisantant egységes és Lengyelországgal való szolidaritása teljes mértékben fenn áll.

Senkisen tagadja és nem esodálkozik azon, hogy itt-ott, nevezetesen Jugoszláviában és Romániában haboztak és tájékozatlanok voltak. Nálunk ugyanez volt a helyzet. Figyelmeztettek azonban mindenkit, hogy

aki a közöttünk való bármilyen egyenlenségre számít, nagyon fog csalódni. Különben is azt hiszem, hogy ezek az események inkább a kisantant államok és Magyarország közötti bizonyos közeledés irányában éreztetik majd hatásukat.

ha Magyarország helyesen fogja fel a dolgot.

Mindez meg fogja mutatni mindnyájunknak, hogy mindenek előtt a gazdasági kapcsolatokot kell tökéletesíteni és akkor

könnyebben oldhatjuk majd meg a politikai ellentéteket.

Ez áll Csehszlovákiára és Magyarországra egyaránt. El vagyunk készülve ilyen akcióra.

Ma kezdődik az agrárállamok beográdi konferenciája

Beográdból jelentik: A múlt év augusztusában Varsóban megtartott agrárkonferencián résztvevő államok állandó bizottságot delegáltak az agrárkérdés tanulmányozására. A bizottság a ma és holnap Beográdban megtartandó ülésézésen számol be munkásságáról. A bizottság tagjai ma féltíz órákor a kereskedelmi minisztert látogatják meg és utána féltizenegy órákor a gyáripari kamarában megtartják az első ülést. A záróülés szombaton délután hat órákor lesz. A konferencián Jugoszláviát: Pilja Milivoj kereskedelmi minisztériumi osztályfőnök, dr. Teodorovics Milan egyetemi tanár, Sztojkovics Velimir földművelésügyi miniszteri osztályfőnök, Tomisics Juraj és Gottlieb Leo képviselik, a titkár Obradovics Szava külügyminiszteri titkár. Magyarország delegátusai báró Prónay György földművelésügyi miniszteri államtitkár és Fodor Jenő igazgató. A konferencián még Románia, Csehszlovákia, Lengyelország és Bulgária képviseltetik magukat.

Malinov a designált bolgár miniszterelnök

Szófiából jelentik: Borisz király tegnap kihallgatáson fogadta Malinovot, a demokráta egység elnökét és megbizta koalíciós kormány alakításával. Malinov még a délután folyamán megkezdte tanácskozásait.

Halálos ítélet Zagrebben. Tegnap tárgyalta a zagrebi törvényszék Zsindrek bűntudját, aki az utcán leszurta Vrkljan Ivka nevű kisleányt, mert annak apja nem fizette ki adósságát. A zagrebi bíróság az embertelen gyilkost halálra ítélte.

Hírek

1931

Április

24

PÉNTEK

Római katolikus: Szent György. Protestáns: György. Görög keleti (április 11): Antippa. A nap kel 4 óra 40 perckor.

Időjárás. Az egész országban borus, esős idő volt. A hőmérséklet az ország északi és nyugati részén süllyedt, a minimum Kalinovikon 0 fok volt.

Időjárás. Az ország északi részein kiderül és az eső megszűnik.

— **Elutazott a beográdi német követség tanácsosa.** Beográdból jelentik: Tegnap délután elutazott Beográdból Windecker Adolf, a német követség tanácsosa. A pályaudvaron a német követség tisztikara, a német kolónia tagjai és számos beográdi előkelő személyiség jelent meg búcsúztatására.

— **Házassági évforduló.** Városunknak köztisztviselőben álló polgára, Anika András és neje, született Gausz Evelin, tegnap ünnepelték házasságuknak 25 éves évfordulóját.

— **Aramszünet Noviszádon.** E hó 26-án reggel 6 órától délután 2 óráig a Futaki, Cara Dusana, Ljubljanska és Piroška utcák, valamint az aerodrom és környéke ki lesz kapcsolva.

— **Ma délutánig át kell venni a bécsi komikusok előadására előjegyzett jegyeket.** A bécsi Theater der Komiker noviszádi vendégszereplése iránt óriási érdeklődés nyilvánul meg. Az előadásokat rendező Ingenyér egyet felszólítja mindazokat, akik az elővételi helyeken jegyeket előjegyeztek, de még nem fizették ki, hogy azokat ma délutánig feltétlenül váltsák ki, mert különben eladják őket. Elővétel a Szlavia és német könyvkereskedésben és a Lipkovics trafikban.

— **Eljegyzés. Huszár Gizike (Horgos) és Krizsánovics Tamás kereskedő (Szubotica) jegyesek.** (Minden külön értesítés helyett.)

— **A „Priatelj Prirode“ vasárnap, április hó 26-án kirándulást rendez a beocsini kirándulóvonattal Beocsinba és onnan gyalog Oszovlyéra.** A kiránduláson részt vesz egy teljes tamburazenekar. Vendégeket szívesen látnak.

A testnek

legjobb védelme az ellen, hogy a bacillusok a szájüregben át be hatoljanak:

Kapható minden gyógyszerertárban.
Nagy csomag 15 dtnár
Kis csomag 8 dtnár

FIZESSEN ELŐ
A REGGELI UJSÁGRA

MOZI

Afrika beszél

A noviszádi Odeon tonkino új hangosfilmje

A noviszádi Odeon tonkino tegnap mutatta be a sajtó képviselői részére Koehler professzor nagy hangosfilmjét, amely „Afrika beszél“ címen járja be az egész világot. A film egyetlen hatalmas filmripportázs, amely nemcsak tudományos szempontból érdekes, hanem mindenképpen változatos és lebilincselő és Afrika legelhagyottabb vidékein vezet keresztül. Különösen érdekes a flamingók tava, valamint érdekesek azok a felvételek, amelyeket a törpe négerek hazájában, valamint az ugynevezett kacsacsőrű négerasszonyok hazájában készítettek. A filmfelvételek ezután átvezetnek bennünket Afrika különböző állatterületein és rendkívül izgalmas és érdekes hangos filmvételek mutatják be az afrikai négerek oroszlanvadászát. Az „Afrika beszél“ valóban a mai kor filmje és nagyon helyes lenne, ha a tonkinok minél több ilyen ismeretterjesztő és roppant érdekes filmet mutatnának be: bizonyosak vagyunk benne, hogy a közönség érdeklődése lesz a hála, amely az Odeon igazgatóságának ezt a törekvését is jutalmazni fogja.

A rendkívül értékes filmet érdekes filmripportázs előzi meg és teszi a műsort teljessé. Az Odeon mátol kezdve mutatja be a filmet a közönség részére.

TÖZSDE

TÖZSDEZARLATOK

A dinár árfolyama. Budapest 10.01—10.09, Bécs 12.41—12.47, Prága 58.90—59.30, Berlin 7.355—7.375, London 276.20.

Zürich. Beograd 9.1310, Budapest 90.50, Páris 20.30, London 2520.125, Newyork 519.05, Brüsszel 72.175, Milánó 27.1875, Madrid 51.40, Amszterdam 208.45, Berlin 123.63, Bécs 72.98, Szófia 3.76, Prága 15.375, Varsó 58.15.

Bécsi sertéspótvásár. Felhajtás 679 zsir és 395 hussertés. Irányzat: Lanyha. Arak: zsirsertés 1.20—1.40, hussertés 1.15—1.50 shil.

Budapest. (Határidős). Buza május 15.70—15.71, július 15.76—15.77. Tengeri május 13.45—13.46, július 13.76—13.78, transit május 10.68—10.70.

Liverpool. Irányzat: Gyenge. Buza május 4 sh 5.375, július 4 sh 7, október 4 sh 9.125.

Noviszádi terménytözsde. Buza 79—80 kg bácskai Noviszád környéki 157.50—162.50, Szombor környéki 150—155, középbácskai 160—165, felsőbácskai 162.50—167.50, bácskai tiszai 162.50—167.50, tiszai uszályrakomány 162.50—167.50, begai uszályrakomány 160—165, felsőbánáti 160—165, 78 kgos szerémi 150—155, Indjija környéki 155—160, szlavóniai 150—155, 77—78 kgos szlavóniai 147.50—152.50, zab 150—155, tengeri bácskai k. d. 100—102.50, májusra 105—107.50, dunai, szávai vagy tiszai uszályrakomány 101—103, szerémi k. d. 100—102.50, májusra 105—107.50, buzaliszt efektiv kötés prompt szállításra k. d. nullás gg és g 245—260, kettes 210—220, ötös 190—200, hatos 180—185, hetes 150—155, nyolcas 130—135. Irányárak április—június gg és g 315—320, kettes 275—280, ötös 235—240, hatos 215—220, hetes 155—160, nyolcas 140—145, buzakorpa jutazsákokban bácskai 130—135, szerémi és bánáti 125—130.

Irányzat: Nyugodtabb.

Forgalom: Buzában 28, tengeriben 18 és liszben 9 vagon.

Hatvan dinárért veszik meg a lábon álló buza métermázsáját

A bányásági mezőgazdasági egyesület tiltakozik a zöldhitelek ellen

Beeskerekéről jelentik: A bányásági mezőgazdasági egyesület beadványt intézett a kereskedelmi és földművelésügyi minisztériumhoz, amelyben tiltakozott a lábon álló termésre adott földhitelek ellen és kérte a két minisztériumot, hogy akadályozza meg az ekörül történő visszaéléseket.

Az egyesület előterjesztése szerint a lábon álló

buzatermés méterjéért hatvan-hetven dinárt adnak és a pénzügyi szükségben lévő gazdák szorongatott helyzetükben kénytelenek ilyen bagatell összegért eladni a termésüket.

Az egyesület ennek megakadályozását elsődleges fontosságúnak tartja és kérte a minisztériumot, hogy vessen véget az ekörül történő visszaéléseknek,

Noviszádiak sikere a milánói nemzetközi baromfikiállításon

Az idei nemzetközi milánói baromfikiállításon Noviszádról két baromfikereskedő kereste fel tenyésztéssel és mindketten igen szép sikert értek el. Ez a két kiállító Pászthy Sándor és Vujics Száva. Pászthy három ketrecben Leghorn, Plymouth és Rhode Island, Vujics Száva tíz ketrecben Leghorn, Plymouth, Rhode Island, Faverole tyukfajokat állított ki, ezenkívül pedig libákat, pekinger kacskákat és bronz pulykafajokat. A milánói kiállítás nemzetközi viszonylatban nehéz terep, miután angol, francia, svájci német és olasz versennyel kell a kiállítóknak megküzdeniük. Így tehát annál szebb az eredmény, amelyet a két noviszádi kiállító elért, amennyiben Pászthy a három fajtenyésztete három díjat, Vujics pedig a

kiállított tíz ketrecbe hat díjat nyert.

A tenyészek díjai a következők: Pászthy: Leghorn II. díj, Rhode Island III. díj, Plymouth III. díj, Vujics: Rhode Island III. díj, Plymouth I. díj, Faverole I. díj, Grou pulyka III. díj, Emdeni liba I. díj, Pekinger kacsa I. díj.

Érdekes megemlíteni, hogy Milánóban a Leghornt mint olasz hazai fajt kezelik és így a kiállításon szerepelt 70 ketrecből mint külföldi csak a Pászthy-féle tenyésztet kapott második díjat.

A kiállításon elért díjak művészi értékekből és az ezekhez tartozó oklevelekből valamint pénzjutalomból állanak.

A milánói kiállítás gazdasági tanulsága, hogy a kiállításokon szervezeten és minél nagyobb számban kell megjelenni.

Három hétig érvényes a budapesti nemzetközi vásár utazási kedvezménye

Május 9-én teljes pompával és utolsó részletéig készen nyílik meg a Budapesti Nemzetközi Vásár, melynek vezetősége nagy szabású, egész Európát behálózó szervezettel dolgozott hónapok óta a közel 1500 kiállítót bemutató vásár látogatásának előkészítésén. A siker már is biztosítottnak tekinthető. Naponta ezerszámban érkeznek a bejelentések a legkülönbözőbb államokból. Érdeklődők jelentkezése az, akik mind fel akarják keresni a május 9-18 között rendezendő Budapesti Nemzetközi Vásárt. Ezeknek a látogatóknak tesznek nagy szolgálatot a vásárigazolványok, amelyeknek felmutatásához vannak kötve a vásárral kapcsolatos összes kedvezmények.

A Nemzetközi Vásár igazolványait joggal nevezhetjük nemzetközi passpartuknak. Helsinkitől Kairóig és Párisból Ankaráig ezek biztosítanak a vásár látogatói számára utazási kedvezményeket. A vásárigazolvány érvényessége május 4-én hajnalban kezdődik. A belföldi igazolványok május 23-án éjfélig érvényesek. A külföldiek érvénye május 25-ének éjfélig tart. A külföldi államokban nyújtott utazási kedvezmény szervezeten kapcsolódik bele ezekbe a terminusokba. A kedvezmények összesen 21 állam 56 vasúti, folyami, tengerhajózási és légiforgalmi közlekedési vállalatára szólnak. A kedvezmény mértéke 25-50 százalékig terjed.

Nagyértékűek a vásárigazolvánnyal járó vízumkedvezmények is, amelyek között legfontosabb az, hogy a külföldi közönség vízum nélkül lépheti át a magyar határt. A belföldön 3.29 P-ért, a külföldön pedig 4 P-ért beszerezhető vásárigazolvány, emellett még a közönség olcsó szórakozásáról is gondoskodik. A vásárigazolványhoz csatolt kedvezményesjelvények Budapest szín-

SZABÓ ISTVAN:

Egy legionista naplója

Eredeti naplójegyzetek alapján sajtó alá rendezte: ANDRÉE DEZSŐ

(28)

— Hát maguk mit akarnak — mordul rá spanyol barátomra, aki hirtelen olyan alázatos képet vág, mintha kettőig sem tudna számolni.

— Munkát szeretnénk vállalni — mondja, legalább is ezt az értelmét látom a válaszában.

A másik elneveti magát és olyasféleképpen válaszol, hogy az nem megy ám olyan könnyen. Már int is a munkavezetőnek és gyorsanpergő nyelven magyarázza neki, hogy miről van szó. A munkavezető meglehetősen goromba kinézésű ember, kurtán bánik el velünk. Munkásra nincs szükség és csak gyerünk... gyerünk lefelé a hajóról, máskülönben rendőrt hív.

Osszemosolygunk spanyol kollégámmal, hiszen mi is éppenesak ezt akarjuk. Bánatos arccal vesszük tudomásul a felvilágosítást, máris ballagunk kifelé, senki sem állja utunkat. Partot érve spanyol barátomból kitör az öröm, sapkáját hajigálja, ugrál, mintha megőrült volna. Azután karonfog, hogy gyerünk, majd ő megmutatja nekem Barcelonát.

Nagyszerű város, egyik ámulatból a másikba esem, a felém táruló festői látványokon. A kikötőben a világ minden nyelvén pereg a szó, feltűnően sok a német beszéd. Barátom menten elgázit, hogy a városban sok a német gyáros és iparos, akik különös előszeretettel fogadnak fel német munkásokat. Máskülönben itt idegenek számára nagyon nehéz az elhelyezkedés, mert a spanyol munkásság szervezett egységet alkot, nem vesznek be maguk közé idegen nemzetiségűt.

Ez éppen nem a legkedvezőbb kilátás,

de a munkáról még ráérünk csevegni, egyelőre előkelő idegennek érzem magam, ki akarom tapasztalni ezt az érdekes várost. Első pillanatra kissé kellemetlennek találom, hogy az ucca tele van rendőrrel, de barátom megnyugtat, ne féljek tőlük, nem bántják azokat a magunkfajta békés embereket.

Tíz-huszas csoportokban állnak a lovasrendőrök festői egyenruhájukban. Pompás lovaik fejével a járdának fordítva szunyókálnak, a kantárszár hanyagul a nyakukba dobva. Főútszögletű csákóval a fejükön esendőrök lépkednek el mellettünk, amott meg fekete egyenruhás gyalogosrendőrök, piros paroli dísziti uniformisukat. Ők is csomóban állanak, mint mifelénk riadó-készültség esetén. Emitt meg zöldesszürke egyenruhában határőrök menetelnek. Feltűnő, hogy a fővasrendőrök, a gyalogosok, a csendőrök és a határrendőrök mind kedélyesen beszélgetnek. Lehetséges, hogy felebbvalóik azért állítják őket csomóstól, mert tudják, hogy a spanyol két percig sem lehet meg beszélgetés nélkül.

Rendőrt tehát van elég, de a rendnek nyomát sem látom. Örületes lármá az egész vonalon, még a koldusok is állandóan beszélnek, ami nem csekélység, mert annyi itt a koldus, hogy járni is alig lehet tőlük. Az uccát szinte ellepik a sorsjegyárosok, üvöltözve kínálják a lutrit, a rendőrök rájuk sem hederitene. Dehát akkor mi a csudának itt ez a sok rendőr?

Spanyol barátom lelkendezve kalauzol végig a nyilegyenes, gyönyörű széles „ramblákon” és beszél szakadatlanul, mintha most akarná bepótolni a szenttartályban ráerőszakolt hallgatást. Néha formálisan befogom a száját, hogy hallgasson már az ég szerelmére.

Minden szép, minden jó itt ebben a gyönyörű városban, dehát tulajdonképpen hogy is leszünk azzal a megélhetéssel — támad fel bennem lassanként az aggodalom. Barátom leint, hogy csak bizzam rá a dolgot, Barcelonában senki sem hal éhen. Már is karonfog és befordul velem, egy ha-

talmas palota kapuján. Ragyogóan tiszta folyosón át nagy terembe jutunk, hatalmas asztalok mellett hosszú sorban emberek ülnek, jóízűen ebédelnek. Kinézésük nem éppen bizalomgerjesztő, de jól öltözött embereket is látok köztük.

Letelepszünk az egyik asztal mellé, már jön is felénk a hófehér ruhába öltözött szakács, hatalmas pumpából levest szivattyuz a tányérunkba. A barátom magyarázza, hogy népkonyhában vagyunk, amiből sok van Barcelonában. Nem kérdezik, hogy ki honnan jött, ingyen kap ebédet mindenki tizenegy órától délután kettőig. A vacsora este hétkor kezdődik és kilencig tart.

Nagyszerűen megebédeltünk, ez a népjóléti intézmény határozottan imponál. A barátom megnyugtat, hogy a lakáskérdés miatt se aggódom, olyan tiszta szobában fogok aludni, amelyben már rég nem volt részem. A baj csak az, hogy korán kell nyugovóra térni, legkésőbb este nyolc óráig. No ez a legkevesebb — állapítom meg magamban, már ugyanis kábul a fejem a sok látnivalótól, főleg pedig a barátom szakadatlan lefetyelésétől.

Legszívesebben máris nyugovóra térnék, de a spanyol unszol, hogy sétáljunk még, hisz olyan rég járt Barcelona uccáin. Vigasztalom, hogy én még sokkal régebben, de nem használ. Karonfog és huz maga után mint a nyugós borjut.

Néhány órát járjuk az uccákat, estefelé a város kellő közepén, gyönyörű palota előtt megállít a spanyol. „Bienfaisance” felirat díszleg a kapu felett, a barátom azt mondja, hogy itt utalják ki a lakást. A bejáratnál rendőr ül és mellette egy civil. Mellettük ládába rakva óriási tömeg felszelt kenyér és halomba rakva rengeteg narancs. A civil int, hogy álljunk meg, szó nélkül egy darab kenyeret és két narancsot nyom a markomba. Spanyol barátommal ugyanezt cselekszi, valóban kedves fogadtatás.

Folytatása következik.

házaiban, mulatóiban és látványosságainál 30-50 százalékos jegykedvezményt nyújtanak. A vásárigazolvány emellett állandó belépőjegy is a vásár területére. Kedvezmény szelvényei Budapest gyógyfürdőire és szanatóriumaira is szólnak. A vásárigazolványok Magyarországon a kamaráknál, a kereskedelmi egyesületeknél, ipartestületeknél és számos közéletben a körjegyzőségeknél, valamint a menetjegyirodáknál is kapható. A külföldön a vásár tb. képviselői és a menetjegyirodák árusítanak vásárigazolványt.

— Megegyezés a csehszlovák—magyar-osztrák gumóiparban. Bécsből jelentik: A csehszlovák, magyar és osztrák gumógyárak tárgyalásai megegyezésre vezettek. A csehszlovák gumóipar régi viszonyát az osztrák és magyar gyárakhoz újból helyreállították.

— A tüzoltók kulukadó mentességet kérnek. Beeskerekről jelentik: A beeskereki tüzoltótestület beadványt intézett a pénzügyminisztériumhoz, amelyben a tüzoltók részére kulukadó mentességet kér, azzal az indoklással, hogy a tüzoltók amúgy is résztvesznek önkéntes munkájukkal a közmunkaszolgáltatásban.

Rádió műsor:

Péntek, április 24

Beograd. 11.30: Gramofón. 12.45: A rádiózenekar déli hangversenye. 13.30: Hírek. 15: Előadás a népiskolák részére. 16: Táncczene gramofónon. 17: Petrovics Alekszandar a főzés művészetéről tart előadást. 17.30: Népdalok gitárkísérettel. 18: Népdalok dudán. 19.30: Német nyelvkurzus. 20: Kaland az autóbusszban. Zoscsenko egyfelvonásos komédiája. 20.30: Timotics Milan népdalokat énekel. 21: Zsasludova Mária énekművész hangversenye. 21.30: Kamarazenei hangverseny. 22.30: Hírek és sport. 22.50: A rádiózenekar esti hangversenye.

Bukarest. 4: Rádiózenekar. 5: Hírek, időjárás. 5.15: Rádiózenekar. 6: Rádióegyetem: Bölcsészeti és vallási előadás. 7: Szindarab. 7.30: Gramofón. 8: Bartfeld hegedűművész játékai. 8.30: A Carmen énekkar egyházi dalokat ad elő. 9.15: A Carmen énekkar román népdalokat ad elő.

Prága. 4.05: G. 4.30: A rádiózenekar hangversenye. 7.05: Szakszofónelőadás. 7.55: Hangverseny Mozart műveiből. 10.20: A mai zene XV. estje.

Budapest. 9.15: Hangverseny. 12.05: Az Országos Postászenekar hangversenye. 4: Divattudósítás. Irta és felolvassa Szunyoghné Tüdös Klára. 5: A böles és elmés ókor. Haller Jenő dr. előadása. 5.35: Gramofónhangverseny. 6.40: Farkas Jenő és cigányzenekarának zenéje. 7.25: Az Operaház előadásának közvetítése. Aida. Dalmű 4 felvonásban. Zenéjét szerette Verdi. Majd: Szalónzenei hangverseny.

Bécs. 11: Portyázás régi és újabb operetteken át, gramofón. 1.10: Divatos dalok gramofónon. 3.25: Weiss-zenekar. 7.30: Mozart: Idomeneo című háromfelvonásos operája az állami Operaházból. 10.25: Korngold-jazz.

Életfogytig tartó fegyházra ítélték Sátoraljauhelyen egy felbujtót

A rablógyilkosság tettese 12 évi fegyházat kapott

Sátoraljauhelyről jelentik: A törvényszék tegnap délután hirdette ki ítéletét Tanyi Gábor és társainak rablógyilkossági bűnügyében. Tanyi és társai a múlt év októberében

több késszurással meggyilkolták Szőr Ferenc tokaí kocsimárost, majd a lakást kirabolták.

A törvényszék Tanyi Gabort 12 évi fegyházra, a felbujtó Nagy János napszámost életfogytig tartó fegyházra, egy 14 éves fiatalot nyolcévi fegyházra, Miko Ferenc és Tanyi József napszámosokat, mint bűnszolgákat 5-5 évi fegyházra ítélte.

Köztársasági mozgalom Izlandban

A dán király rendeletére feloszlatták Izland parlamentjét, az Althingst. Ez nagy elkeseredést keltett Izlandban és megerősítette a köztársasági mozgalmat, amely Izlandot függetleníteni akarja Dániától.

Képünk az Althings épületét, Reykjavik főváros és Thorhallsson Tryggvi izlandi miniszterelnököt mutatja.

Kilenc bajnoki, több barátságos mérkőzés a noviszádi alszövetség vasárnapi programja

Noviszádon a rumai Spárta—Rádnicski és a palánkai Szloga—Makkabi bajnoki mérkőzést játszik le

Vasárnap újból mozgalmas napja lesz a noviszádi alszövetségnek. A tavaszi bajnoki szezon tizedik fordulójára van napirenden, ami egyúttal az idei bajnoki mérkőzések kétharmad részének lejátszását jelenti, minthogy a tavaszi bajnoki szezon összesen tizenöt fordulóból áll.

Holnapután egy első és nyolc másodosztályú bajnoki mérkőzés kerül lejátszásra a noviszádi alszövetségben. Noviszádon a Rádnicski játssza második tavaszi bajnoki mérkőzését a rumai Spártával. Ez a találkozó az idei elsőosztályú bajnokság utolsó előtti fordulójára lesz, mert azután már csak a NAK—Rádnicski mérkőzés marad hátra.

A másodosztályban Noviszádon egy mérkőzést rendeznek, a palánkai Szloga—Makkabi mérkőzést. A Makkabi immár „párhelyből” szemléli az eseményeket, hiszen első helyezése már végérvényes, de azért bizonyára mindent megtesz, hogy játéka méltó legyen a bajnok teljesítményéhez. Temerinben a TTC a noviszádi Postásokkal mérkőzik. A TTC második helye meglehetősen megbiztosítottnak látszik, de nem százszázalék erejéig, mint például a Makkabi elsőse. A TTC is, a PAK is utolsó előtti bajnoki mérkőzésüket játsszák, ami azt jelenti, hogy a második osztály A) csoportjában is befejezéshez közeledik a bajnoki szezon. Petrovácon a Szlovaeski a petrovradini Hajdukot látja vendégül.

A második osztály B) csoportjában mindössze

Pancevó:

PSK—Bánát 4:2 (3:2). Bajnoki. A küzdelem a PSK megeredmelt győzelmével végződött és rekord közönség előtt folyt le. A három gólt a Bánát kapusa nem tudta kivédeni, bár a mezőny legjobb

embere volt. A PSK legjobb embere a jobbhalf Csabrics és a jobbösszekötő Bauer voltak. Jó volt még a balszélső Zsilkin. Mindkét gólt, melyet a PSK kapott, hibás volt a PSK kapusa Bohar. A Bánátnak a védelme volt a legjobb, s csatársor-

egy mérkőzés lesz vasárnap, a kovilji Sajkás a noviszádi Trgovaeskiival játszik. A mérkőzés Koviljon kerül eldöntésre, a Trgovaeskinak tehát jól kell játszania, ha az őszi döntetlennél jobb eredményt akar elérni az egyre javuló Sajkással szemben. Egyebekben a bajnokság itt is rendben halad a befejezés felé.

A második osztályban Noviszádon egy mérkőzést ez nem állapítható meg. Igaz, hogy itt kilences mezőny küzd a bajnokságért és a március 14-ről elmaradt mérkőzések jelentősen visszavetették a csoportot, az időtartam szempontjából. Az egyesületekben mindazonáltal meg van az áldozatkészesség és akarat, ami garancia arra, hogy ebben a csoportban is normális keretek között zajlik majd le a bajnoki szezon. Vasárnap Mitrovicán a Poszavina a Podrinjével, a Trgovaeski a karloveci Szokoval mérkőzik. A Bjelinára kisorsolt Zora—Indijjai Rádnicski mérkőzés valószínűleg elmarad a Zora lemondása folytán. Rumán az ottani Szremac a vrdniki Rudarral mérkőzik.

A bajnoki mérkőzéseken kívül több barátságos játék tartja a vasárnap programját. Noviszádon a sofőrök a borbélyokkal rendeznek, bizonyára „késhegyig” menő és szédületes iramban lezajló mérkőzést. Mitrovicán a noviszádi Vojvodina barátságos mérkőzést játszik a Gradjanszkiival, az erre a napra kitűzött bajnoki mérkőzés helyett.

ban Vladiszavljevics. Mojics Milorad bíró Beeske-
rekről, kitűnően végezte feladatát.

Pancsevön vasárnap délelőtt folyt le a juniorok
atlétikai versenye, melyen a pancsevóiak jó tel-
jesítményt mutattak. Krajnovics Zorka a távol-
ugrásban 5.38 métert ugrott, ami negyven centi-
méterrel meghaladja az országos rekordot, azonban
a zsűri kis belépés miatt nem fogadta el.

—o—

Óriási érdeklődés nyilvánul meg Szuboticán a Szand-Szask JNSz serlegdöntő mérkőzés iránt

Öfelsége Alekszandar király ezüstserlegét ünnepe-
lyes keretek között nyújtják át a győztes csapatnak

A JNSz serlegdöntő mérkőzése iránt, amelyet
vasárnap bonyolítanak le Szuboticán, óriási érdeklő-
dés nyilvánul meg. A Szand teljesen felkészülten
várja ellenfelét, amely már a legjobb jugoszláv
csapatokkal szemben is szolgált meglepetésekkel.
A szuboticiai csapatnak, annak ellenére, hogy va-
sárnap idegen pályán eldöntetlen eredményt ért el
a Szaskkal szemben, minden tudását a küzdelemben
kell vinnie, mert a kedvező körülmények, nem
elegendők a győzelem kivívásához.

A délután háromnegyed négy órakor kezdődő
mérkőzésen résztvesz a JNSz kiküldöttje is, aki a
mérkőzés megkezdése előtt beszédet intéz a játé-
kosokhoz, valamint Öfelsége Alekszandar király meg-
bizásából valamilyen főbb katonai méltóság, aki a
mérkőzés után átnyújtja a győztes csapatnak Öfel-
sege által adományozott értékes vándorserleget.

Amennyiben a mérkőzés eldöntetlenül végződik,
egy 2x15 perccel meghosszabbítják és ha az ered-
ményen ez sem változtat, akkor sorsolással jelölik
ki a győztest. A döntőmérkőzés bíráját ezideig
még nem jelölte ki a Jugoszláv Birótestület.

A Szand—Szask küzdelme előtt a másodosztá-
lyú Szloboda a Szand tartalékjaival játszik barát-
ságos mérkőzést.

—o—

A noviszádi szövetségi bírók ma, péntek este
8 órakor értekezletet tartanak a Reggeli Ujság szer-
kesztőségi helyiségeiben.

Odzsacín mérkőzik vasárnap a NAK, ellenfele
az OSC jóképességű együttese lesz.

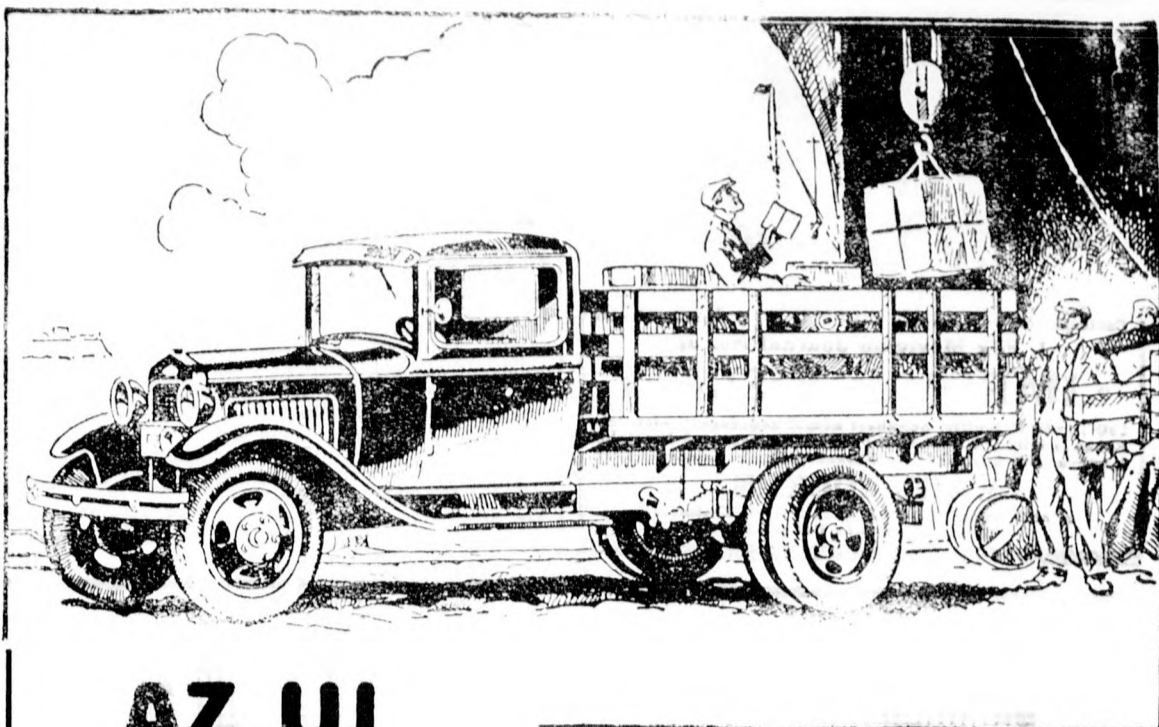
A Szloga—Makkabi és a Trgovaeski—Sajkás
másodosztályú bajnoki mérkőzéseket a NAK pályán
játsszák le vasárnap délelőtt tíz, illetve nyolc órai
kezdettel.

A NAK atlétikai szakosztálya vasárnap nem
delelőtt, hanem délután 2 órakor tart összejövetelt.
Sokan vannak, akik délelőtt nem érnek rá. Ezeknek
kedvéért kell tehát egyszer délután az összejövetelt
megtartani. Különbben is vasárnap délelőtt a pálya
foglalt. Tekintettel a közeli versenyekre, kérjük
az ifjúságot és a tagokat, hogy minél nagyobb
számban jelenjenek meg. — A szakosztály.

Kié a braziliai császári korona?

Newyorkból írják: A legközelebbre vár-
ják a legfelsőbb bírói döntést arról a kér-
désről, hogy kié a braziliai császári korona,
amely valamikor Don Pedro császár
fején ékeskedett. A korona nem csak törté-
nelmi jelentőséggel, hanem az öt borító
ékszerek révén rendkívül nagy anyagi ér-
téssel is bír. Don Pedro örökösei azt ál-
lítják, hogy a korona a család magántulaj-
dona, míg az állam azon a nézetten van,
hogy a koronának, amely állami pénzen ve-
vődött meg, állami tulajdonban kell marad-
nia. Az elsőfokú bíróság az örökösöknek
adott igazat, másodfokon azonban az ál-
lam győzött. Beavatott körökben bizonyos-
ra veszik, hogy a legfelsőbb bíróság az ál-
lamnak ítéli meg a koronát, annál is inkább,
mert közben okmányra akadtak, amely sze-
rint annak idején az állami pénzverde bo-
csátotta rendelkezésre a korona elkészíté-
séhez szükséges aranyanyagot. Lehetséges
azonban, hogy az ékszerekre nézve, ame-
lyekről az okmány semmit sem említ, az
örökösök a per elvesztése után új pert fog-
nak indítani.

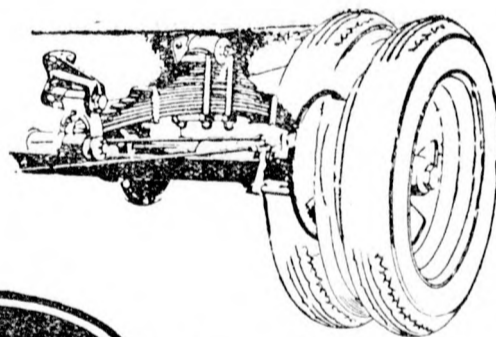
—o—

AZ ÚJ CAMION FORD

Ford mindennemű szállításra ezt a kocsit ajánlja Önnek, amely
szükségletének legjobban megfelel: közel másfél tonnás, vagy még
ennél is nagyobb súlyra legalkalmasabb az új Ford-Camion; ha
könnyebb árut akar szállítani, az új Ford Camionette tehet Önnek
szolgálatot... Ezen kocsik előnyét néhány szóban foglalhatjuk
össze: többet szállítanak kevesebb idő alatt... Iparosok és ke-
reskedők, akik a szállítást meggyorsítani s emellett a szállító-
költségeket csökkenteni akarják, nézzék meg az új Camion s az
új Camionette kocsijainkat, amivel megoldódott a probléma...

Kérjen részletes felvilágosítást
az új 390 cm hosszú chassis
felől, amelyet egyenesen omni-
buszok és nagyobb térfogatu
árúk számára készítettünk.

LINCOLN Fordson

Féltékeny a newyorki banditakirály felesége és nem hajlandó kiváltani férjét a fogságból

A bíróság 25.000 dollár óvadékot követel
a súlyos testisértéssel és rablással vádolt
banditakirálytól

Londonból jelentik: Jack Diamondot, a
newyorki alvilág királyát a napokban le-
tartóztatták. A nagy meglepetést keltő le-
tartóztatás egy solőr feljelentésére történt,
aki Jack Diamond néhány gaztettéről szol-
gáltatott adatokat a rendőrségnek.

A nagyuri kényelemhez szokott Jack
Diamondnak természetesen nem izlik a fog-
ság és védőügyvédjei útján óvadék el-
nében való szabadlábrahelyezését kérte.

A bíróság 25.000 dollár óvadék letétbe
helyezését követeli

és pedig egyenként tízezer—tízezer dollárt

két súlyos testisértésért, ötezer dollárt pe-
dig rablás vádjáért.

Diamondot láthatólag megdöbbenette a
nemvárt magas összeg, amelyből láthatja,
hogy kezdi elveszteni a talajt lába alól.
Nyomban hírnököket küldött feleségéhez
azzal a megbizatással, hogy az óvadékosz-
szegyet teremtsse elő.

Diamondné elutasító választ küldött,
mert állítólag neheztel férjére egy tán-
cosnővel folytatott flörtje miatt.

A kényelemhez szokott rablóvezérnek
igy már két éjszakát börtönben kellett töl-
tenie.

A sofőrt, aki Jack Diamondot feljelen-
tette, állandóan fegyveres védőőrség kí-
séri.

Csütörtöktől—vasárnapig

Április 23—26

1. Fox Movieton Journal No. 31.

2. HÁROM A KISLÁNY

100% német tonfilm Schubert német zeneszerző életéről. Ebben a feladés filmben a világhírű zeneszerző legszebb kompozícióit éneklik. Főszereplők: a kamaranékes

KARL JÖCKEN,

mint Schubert, Lucie Englisch, Gretl Theimer, Siegfried Arno és Oskar Sima

APRÓHIRDETÉSEK

ugy hétköznap, mint vasárnap
egy szó 1 dinár, NAGY BETŰS 2 dinár
a legkisebb apróhirdetés 10 dinár

ALLAST KERES

Vas- és fűszerkereskedő-
segéd, ki beszél négy
nyelven, azonnali belépés-
re állást keres. Novisad,
Restoracia Amerika, János
Leopold.

1720

Fiatal házaspár házmesteri
állást keres. Deakova
u. 10. Marija Lusics. 1778

KIADÓ

KÉT LAKÁS, egy na-
gyobb és egy kisebb, 2
szobás, azonnal kiadó.
Strand uton, Keller fete-
leptől balra, emeletes ház-
ban. 1790

ELEGÁNSAN butorozott
különbejárata szoba kiadó.
Sztrozslilovo 5. II. emelet.

Csütörtöktől—vasárnapig

MIKY MAUS, MINT TORREADOR

Gyönyörű vidámság! Vidámság és jókedvű filmje

ELADOM A FELESÉGEM

Németül beszélő 100% tonvígjáték. — Főszereplők:

ANNY ONDRA, FELIX BRESSART „Mesék az írógepről” szöveg
szereplője és Siegfried Arno

Előadások kezdete 4, 6, fél 9 órakor. Helyárak 6, 8, 10, 12 és 15 d.

Evelin Holt parádés szerepe A VOLGA LÁNYA
zenés filmjáték orosz és német beszéddel

LEVÉLEZÉS

AKI EGYSZER megpró-
bálta, még külföldről is
utánarendelte a Daruváry
krémet. Meggyőződhetik
Őn is róla, hogy ez a leg-
kiválóbb arcpólo szer, ha
3 dinár postabélyeg kísé-
retében kér próbadozot.
Eredeti (háromsarkos) do-
boz ára 15 D. és kapható
minden szaküzletben. Pos-
tal szűlküldés: Blum gyógy-
szertár Szubotica. Írpostá-
val szemben. 2

KERESLET

KERESEK megvételre
egy hrzat vagy egy telket
Noviszádon. Direkt ajánla-
tokat kérem Lazits Dusan
úr címére Strand ut 1. el-
küldeni. 1789

KÜLÖNFÉLE

Olcsóbb a tűzifa!

1-a aprított bűkk Dto. 32-
fűrészelt bűkk és fűgy-
dorong Dto. 28-
100 kg-ként házhoz esel-
lítva. Vujkovic's fatelep,
Subotica. Tel. 663 072

KÖNYVELÉSÉT

a legszakszerűbben és legolcsóbban
elvégzem. Elhanyagolt könyveit rend-
behozom. Vállalok könyvlefejtést,
mérlegkészítést, könyvvitel tanítását.
Könyvszakértői megbízást úgy ma-
gán, mint bírósági ügyben. Érdeklő-
dők írjanak „Könyvszakértő” Novi-
sád, Postafiók 75. címre.

Női kézimunkák

kész díszszekendők, monogram,
aszurozás, aplikálás. Előnyomda,
kézi- és péphímzés, plissé
gombáthuzás, csipke, pamut és
mindennemű kézimunka kellék
o l c s ó á r b a n

NAGYFEJEŐ

kézimunkaüzletében
NOVISZÁD, KRALJICA MARIJA UT 2.
(az új hídhoz vezető ut)

Bostwick tolórácsok
Esslingeni faredőnyök
Redőnyök üzletekre
Kapellenző-szerkezetek
Olaj és víztartályok
Liftek minden kivitelben
Detektivredőnyök

Stora-görredőnyök
Istálló és pinceablakok vasból
Lépcső- és balkonkorlátok
Vasszerkezetek, árbócok
Egész portálok vasból és fémből
Szekrények lemezből és drótfonatból
Tetőszerkezetek és előtetők
Elsőrendű kivitelben
Rendelhetők szolid árban

NOVISZÁD, BANA DUNJICA 14—18

Szerkesztésért és kiadásért felel:
TOMAN SANDOR

**TETT-E MÁR
KISÉRLETET
ODIS
FOGPASZTÁVAL?**

**UGYANAZ A MINŐSÉG,
KÉTSZERTE NAGYOBB
TUBUSBAN**

ODIS

MERKMA

Legrégibb

fűző, koztyú, harisnya és bőrkoztyú
különlegességek szaküzlete

FISCHER J. és FIA

NOVISZÁD, KRALJA PETRA 23. - Telefon 23-64.